

Onderwerp: Antwoorden wethouder Onderwijs
op vragen over huisregels Zadkine
Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuille: Onderwijs, Cultuur,
Evenementen
Portefeuillehouder: Said Kasmi

Van: Jessica Bal
Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 24bb009251
Ons kenmerk: M2412-4982 25bo003142
Bijlage(n): 1

Aan de gemeenteraad

Datum: B&W 18 februari 2025

Op 23 december 2024 stelden de raadsleden M. Crielaard en S. Ceulemans (Leefbaar Rotterdam), ons schriftelijke vragen betreffende Antwoorden wethouder Onderwijs op vragen over huisregels Zadkine (24bb009251)

Inleidend wordt gesteld:

'Vorige maand ontstond ophef over, veelal uit de context getrokken, berichten over huisregels binnen het Zadkine College met betrekking tot bidden. Naar aanleiding hiervan zag het bestuur van Zadkine zich genoodzaakt om door het stof te gaan, werd een interne mail ingetrokken, werd het studentenstatuut aangepast en kwamen gesprekken over een 'stilteruimte' (die in de praktijk voornamelijk zal dienen als islamitische gebedsruimte) in een stroomversnelling.

Leefbaar Rotterdam vond de gecreëerde ophef volkomen overtrokken. Het is in onze ogen zeer begrijpelijk dat Zadkine de neutraliteit van de onderwijsinstelling wilde bewaken en evident dat het uitrollen van islamitische gebedskleden, anders dan het vouwen van handen voor het eten door Christelijke medewerkers en studenten, hiermee in strijd is aangezien hiermee een religieuze claim om ruimten binnen de school wordt gelegd. Daarnaast is het in de eerste plaats aan onderwijsinstellingen zelf om huisregels vast te stellen. Wat ons betreft had Zadkine gewoon voet bij stuk kunnen houden.

Naar aanleiding van berichten over deze kwestie hebben diverse partijen in de Rotterdamse raad (DENK, D66, GroenLinks en ChristenUnie) schriftelijke vragen gesteld aan de wethouder Onderwijs. Waar hij in andere gevallen doorgaans terughoudend is over kwesties binnen onderwijsinstellingen en aangeeft dat de gemeente daar niet over gaat, mengt hij zich in antwoorden op de schriftelijke vragen over deze casus nadrukkelijk in interne huisregels binnen het Zadkine College.

Wij hebben hierover de volgende vragen aan het college:

Hieronder volgt de vraag en onze beantwoording.

Vraag 1:

Waarom wijkt u in deze kwestie af van uw gebruikelijke positie om geen stellingname in te nemen inzake interne kwesties, waarvan huisregels een schoolvoorbeeld zijn, binnen onderwijsinstellingen?

Antwoord:

Ook huisregels dienen in overeenstemming te zijn met de wet. In dit geval is het college van mening dat de huisregels van Zadkine niet leken te stroken met de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb).

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in het Algemeen Dagblad aangegeven dat het verbod in strijd is met de Awgb.¹ Bovendien heeft Zadkine reeds aangegeven dat de regels niet bleken te kloppen en heeft de betreffende e-mail ingetrokken.²

Vraag 2:

Waarom spreekt u zich uit tegen huisregels die erop gericht zijn de neutraliteit op de werkvloer te waarborgen?

Antwoord:

Organisaties hebben hun eigen verantwoordelijkheden. Wij spreken ons uit tegen huisregels wanneer wij signalen krijgen dat huisregels niet lijken te stroken met de geldende wettelijke bepalingen.

Vraag 3:

Welke speelruimte hebben onderwijsinstellingen in uw ogen nog wel op dit terrein?

Antwoord:

Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de vormgeving van hun organisatie en de onderlinge omgang tussen medewerkers en studenten, zolang daarbij de wet niet wordt overtreden.

Vraag 4.

Een heel heldere vraag: kunnen onderwijsinstellingen in uw ogen wel of niet besluiten om het publiekelijk uitrollen van bidkleedjes niet toe te staan? Graag een helder antwoord.

Antwoord:

De hoofdregel is dat in principe het eenieder vrijstaat om diens geloof te uiten zoals diegene wenst. In sommige situaties kan de school besluiten om deze vrijheid in te perken als dit niet mogelijk blijkt te zijn. Bijvoorbeeld in de situatie dat er sprake is van ruimtegebrek om de geloofsbelijdenis op een bepaalde wijze plaats te laten vinden. Daarbij is inhoudelijke onderbouwing wel van essentieel belang. In de praktijk blijkt dit vaak juridisch complex. Met studenten en medewerkers kunnen praktische afspraken worden gemaakt om geloofsbelijdenis veilig te laten plaatsvinden. Het is belangrijk dat deze beslissingen met respect voor de vrijheid van religie worden genomen en bijdragen aan een inclusieve omgeving.

Vraag 5.

Realiseert u zich dat "een inclusieve en rechtvaardige onderwijsomgeving voor iedereen", waarvoor u in antwoord op de gestelde schriftelijke vragen zegt te staan, ook inhoudt dat rekening gehouden dient te worden met opvattingen van studenten en medewerkers die het onprettig vinden wanneer er bidkleedjes worden uitgerold in de school? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze en waarom gaat u hier in uw beantwoording niet op in?

Antwoord:

Wij realiseren ons dat in een inclusieve en rechtvaardige samenleving, ook ruimte hoort te zijn voor mensen met andere opvattingen en andere geloven. Het uitgangspunt hierbij is echter wel gelijke behandeling. Zo ook als het gaat om de behoefte aan belijden van het geloof en de vorm die daarmee gepaard gaat. Het is daarom belangrijk dat binnen de school de dialoog wordt aangegaan over dergelijke onderwerpen en dat er heldere afspraken worden gemaakt. Uiteraard met inachtneming van de wet.

Vraag 6. Waarom gaat u mee in het valse frame dat het Zadkine van mening zou zijn dat Christenen wel zouden mogen bidden en moslims niet, terwijl uit de toelichting bleek dat er geen onderscheid werd gemaakt tussen religies, maar slechts tussen verschillende uitingsvormen.

¹ I. Subaşı, 'Onrust onder Zadkine-personeel na verbod op bidden in de pauze: 'Je mag dit medewerkers niet ontnemen'', *Algemeen Dagblad* 26 november 2024.

² Persbericht Zadkine, 'Samen voor een inclusieve samenleving', zadkine.nl, 29 november 2024.

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 5. Het college heeft een andere lezing. Het onderscheid maken tussen uitingvormen kan een vorm van indirecte discriminatie opleveren. Dit moet per geval bekeken worden.

Vraag 7.

Realiseert u zich dat u hiermee op basis van feitelijk onjuiste informatie bijdraagt aan een negatieve beeldvorming richting de beleidsbepalers binnen het Zadkine College? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom doet u dit alsnog?

Antwoord:

Wij dragen niet bij aan negatieve beeldvorming, maar benadrukken juist het belang van naleving van de wet en het bevorderen van een inclusieve en rechtvaardige onderwijsomgeving voor iedereen.

Met betrekking tot de eerdere beantwoording inzake het "Verbod op bidden in de pauzes" (kenmerk: 24bb008309) en "Ongelijke behandeling op basis van geloof" (kenmerk: 24bb008341) heeft het college in algemene zin uiteengezet wat in de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb) is opgenomen.

Vraag 8.

Hoe kijkt u aan tegen de publiekelijke hetze die als gevolg van deze opgeklopte kwestie richting Zadkine is ontstaan? Onderschrijft u dat Zadkine hiermee onrecht is aangedaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Kwesties die gevoelig liggen, brengen vaker emoties teweeg. Zadkine heeft aangegeven onhandig te hebben gecommuniceerd en heeft aangegeven dat werk wordt gemaakt van inclusie, diversiteit en kansengelijkheid.

Vraag 9. Wanneer is de gemeente over deze kwestie in contact getreden met Zadkine, hoe is dit contact tot stand gekomen en wat is de boodschap van de gemeente geweest? Heeft u hierbij ook begrip getoond voor de wens van het Zadkine College om de neutraliteit op de werkvloer te waarborgen?

Antwoord:

Zoals eerder vermeld in de beantwoording van de vragen van raadsleden S. Soytekin (DENK) en A. Maassen (D66) op 27 november 2024 (kenmerk: 24bb008309), heeft er ambtelijk contact plaatsgevonden en heeft de wethouder Onderwijs, Cultuur en Evenementen contact opgenomen met de voorzitter van het College van Bestuur van Zadkine. Dit gesprek had als doel om inzicht te krijgen in hoe het besluit tot stand is gekomen, de huidige situatie van medewerkers en leerlingen te bespreken, en de stappen te bespreken die Zadkine onderneemt om een veilige en inclusieve organisatie te waarborgen.

Rotterdam is een diverse stad met inwoners van uiteenlopende culturele en religieuze achtergronden en kent daarbij vele maatschappelijke uitdagingen. Deze diversiteit is ook zichtbaar in onze scholen. Het omgaan met deze diversiteit kan complex zijn, en daar is begrip voor. Tegelijkertijd zijn er wettelijke regels die houvast bieden en waarbinnen gehandeld moet worden.

Vraag 10.

Zijn één of meerdere van de aangekondigde acties vanuit het Zadkine naar aanleiding van de ophef, te weten het intrekken van de mail, het aanpassen van het studentenstatuut en de gesprekken over een stilleruimte, het gevolg van contact met de gemeente? Zo ja, welke?

Antwoord:

Nee, deze acties zijn los van de gemeentelijke contacten en bestuurlijke reactie door Zadkine zelf ondernomen.

Overigens moedigt het college elke stap naar inclusie en een veilige onderwijs- en werkomgeving aan, zoals opgenomen in het door uw raad vastgestelde Actieplan Samenleven in een stad (23bb006042).

Vraag 11. Staat u nog steeds op het standpunt dat het niet aan de gemeente is om te pleiten voor stilteruimtes binnen onderwijsinstellingen, zoals u eerder heeft aangegeven? Zo ja, waarom benadrukt u dit niet in uw antwoorden? Zo nee, op basis waarvan bent u van mening veranderd?

Antwoord:

Met het niet hebben van stilteruimtes wordt geen wet overtreden. Of een organisatie al dan niet stilteruimtes beschikbaar stelt, is aan de organisatie zelf. In de beantwoording op de schriftelijke vragen van DENK (24bb009103) heeft het college de communicatie van Zadkine over het hebben van stilteruimtes geschetst. Het college neemt geen stelling in op dit thema.

Vraag 12. Deelt u de mening dat voorkomen dient te worden dat eventuele vergelijkbare kwesties in de toekomst op dezelfde manier escaleren? Hoe gaat u ervoor zorgen dat dergelijke conflicten beslecht worden door het creëren van publieke ophef?

Antwoord:

We gaan ervan uit dat u bedoelt in uw laatste zin: hoe gaat u ervoor zorgen dat *voorkomen* wordt dat dergelijke conflicten beslecht worden door het creëren van publieke ophef. Het college heeft geen invloed op het ontstaan van ophef. In dit geval zijn er berichten in de media verschenen over hetgeen er speelde bij Zadkine die vervolgens de aandacht trokken van diverse zowel interne als externe partijen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten